

Naš list

Številka 2. Februar. Letnik osmi. Za leto 1937.

Glasiło za kamniški okraj. Izdaja Misijonišče v Grobljah. Urejuje in zastopa izdajatelja Jože Godina, Domžale - Groblje. Tiska Misijonska tiskarna (za tiskarno Jože Godina). — Izhaja mesečno. Posamezna številka stane 1.— Din. Letna naročnina 12.— Din. Cena inseratov po dogovoru.

KAKO LOVE OPICE

Morebiti ti je znano, kako zamorci opice love. Prav prebrisano in pretkano! Na drevo obesijo usnjato vrečo, vanjo pa denejo nekaj riža. Riž je slaščica za opice. Vreča je pri vrhu samo toliko široka, da lahko opica s prazno taco vanjo seže. Ko pa ima v taci polno pest riža, pa taca ne gre več iz vreče. Opica zaduha svojo priljubljeno jed, pride, seže v vrečo, ali s polno pestjo ne more več tace izvleči ven. V istem trenutku pa se že prikaže iz skrivališča ven začrneli in veseli obraz zamorčev. Ustnice so nabrane v škodoželjen nasmeh. Opica vpije, odskačuje, se prestopa sem in tja... zaman! Zamorec jo že drži. Če bi bila neumnica odprla pest, izpustila svoj plen, — riž —, pa bi bila rešena. Ali mislite, da ga bo? O, kaj pa! Raje gre v ujetništvo, raje bi poginila, kakor pa prostovoljno izpustila svoj plen!

Pozor, dragi moj! Vidiš, tudi tebe lahko z isto silo zgrabi sla po denarju in te potegne v sužnost svojih temnih strasti!

Ponoviva še enkrat: brez denarja živeti je nemogoče. To pa je tisto veliko vprašanje: **kako ravnajmo, da nas vrag pohlepa ne dobi v svoje zanjke in da mi ne postanemo njegovi sužnji.** Denar ti lahko prav dobro služi, gorje pa, če postane tvoj gospodar! Škoda, če njegovemu gospodarstvu na ljubo prodaš svojo dušo in nje vrline in se vdinjaš praznemu in poraznemu uživanju, zapravljanju... Ko boš umrl, se bodo ljudje morebiti vpraševali: »Koliko je pa zapustil?« Toda glavno vprašanje ni to! Glavno bo to: »Koliko dobrih del si pa poslal pred seboj v nebesa?« Kot zapravljevec najbrž ne boš nobenega.

Ni pa spet prav, če te vrag zapelje na drugo plat. Ne samo zapravljanje tudi skoparjenje, oboje je obsodbe vredno.

Kakor nam je zoprni stiskač, prav tako obsojamo človeka, ki zna denar samo brez vsake potrebe razsipati. Grdo je, če zapravljaš svoj tedenski zaslužek, še grje je, če tudi denar staršev, morebiti celo bratov ali sestra nima miru pred teboj. Od zapravljalnosti ni daleč do beraške palice.

»Po vetru plašč«, so včasih rekli. Tudi v denarnem oziru velja to pra-

vilo. Svoje potrebe uravnaj po svojih dohodkih. Nikdar več izdati, kakor znaša tvoj redni zaslužek. Če ne, si že padel zapravljalnosti v kremplje, si že vjet in rešitev ne bo lahka... Če pa skopariš, si pa suženj denarja in pohlepa; v nekaterem oziru še večji siromak kakor zapravljevec.

PO VETRU PLAŠČ

Ne vem, kako boš pogledal, ko boš bral tele besede: Če hočeš postati bogat, ti ni treba, da veliko zaslužiš, pač pa da dosti varčuješ.

Vprašali so grškega misleca Kleanta: »Kdo je najbogatejši?« — »Tisti, ki je zadovoljen, čim manj ima in potrebuje,« je odgovorjal.

Mož je dosti pravilno odgovoril. Čimbolj boš znal svoje potrebe omejiti, tembolj zadovoljen in srečen boš. Današnji čas je treba biti že cel mož in mojster obnem, da zna človek sebe in svoje zahteve primerno obvladati.

Gorje ti, če boš postal suženj svojega poželenja! Če boš hotel vse imeti, kar vidiš ali kar imajo drugi. Zakaj je toliko zadolženih, zakaj toliko kmetij na robu propada, zakaj toliko bremo o večnih ropih, tatvinah, golju-fijah in prevarah. Večidel zato, ker ljudje že v mladih letih niso znali omejiti svojih izdatkov. Ali ker so hoteli na račun drugih ugodno živeti.

Varčevanja se je treba korenito priučiti. In to kar na vso moč zgodaj, že v šolskih letih. Varčnost dela človeka značajnega in od drugih neodvisnega, zapravljanje pa dela človeka lahkomišelnega in ga vodi v pogubo. Varčnega človeka je težko dobiti. Zakaj? Zato ker mnogi ne znajo ločiti, kaj se pravi varčevati in kaj se pravi skopariti. In da bi si ti ne prislužil imena skopuh, zato te je tudi varčevati sram. Ali ni dostikrat tako?

»Nič nimam,« praviš, »kako naj pa varčujem!« Prijatelj, ti seveda misliš, da se varčevati pravi toliko kakor v hranilnico nositi in nalagati. Ne bo vselej res. Prvi korak k varčevanju je že ta, da vestno paziš na prihodke in izdatke. Kar vestno zapiši, kaj si prejel in za kaj si izdal. Že to je veliko.

Drugi korak: Ne kupuj nepotrebnih stvari. Kdor kupuje, česar ne potrebuje, bo kmalu prodajal, kar v resnici potrebuje. Boj se vsake potratnosti. Ni, da bi moral vse imeti, kar imajo drugi ali da bi moral povsod iti, kamor gredo drugi. Koliko nepotrebne potratnosti srečujemo današnje dni samo pri obleki. Obleko po najnovejši modi, zato ker jo imajo drugi, klobuk najnovejše oblike, da ne zaostanem za drugimi... Gospod po zunanosti, duševno pa berač, berač, pa še kakšen! Kje so pa potem še drugi izdatki: tobak v vseh mogočih oblikah, gostilna kajpada, kino in še cela vrsta modernih zahtev. Boj se prav tako tiste zoprne bahavosti. Marsikoga je pognala že na beraško palico in bo tebe tudi, če je ne boš znal premagovati...

Še eno dobro stran varčnosti naj pokažem. Kdor bo znal prav varčevati, mu bo tudi lahko dobrote izkazovati. Morebiti še lažje kakor tistemu, ki je na glasu, da ima veliko. Daj za misijone, daj potrebnemu siromaku, pomagaj svojemu ubožnejšemu tovarišu in žel boš toliko veselja in tihe zadovoljnosti, dosti več kakor če bi od obilnosti in bogastva dal samo nekaj, kar sicer lahko pogrešiš...

Langerholc.

Katoliška akcija za fante v Grobljah 10. I. 1937

Sestanka fantov KA v nedeljo, dne 10. jan. 1937 dopoldne v Grobljah se je udeležilo 61 fantov iz župnij Vodice (18), Komenda (1), Tunjice (2), Mekinje (6), Homec (1), Dob (11), Ihan (5), Domžale (5), Mengeš (5), Moravče (3), Brdo (4).

Govoril je g. Fr. Pernišek, uradnik OUZD v Ljubljani o poslednjih rečeh, zlasti o onostranskem življenju. Povdaril je našo vero v to življenje ter pokazal v širšem izvajanju, kako zanikajo to življenje razni socialistični pokreti, ki hočejo dobiti tal tudi med našim narodom, zlasti med našim delavstvom.

Februarski sestanek v nedeljo, dne 14. februarja

Prihodnji sestanek se je določil za drugo nedeljo v februarju, t. j. 14. februarja ob pol 10 v Društvenem domu v Grobljah.

Duhovnik na morišču

Pripoveduje španski jezuit p. Jožef Mural, ki je bil na morišču v Barceloni že streljan, a se je rešil.

V nedeljo 19. julija se je začel po barcelonskih ulicah nemir. Že ta dan in naslednje dni so začeli požigati cerkve, a do streljanja še ni prišlo. Nismo mislili, da se bodo kmalu začeli umori.

V torek 21. julija mi je predstojnik dovolil, da smem odložití duhovsko obleko. A tega nisem mogel storiti, ker nisem imel nobene civilne obleke.

Tedaj pa je že vdrlo šest pobalinov s svojim vodnikom. Predstavil sem se jim, oni pa so me takoj vprašali, ali imamo orožje. Ko sem rekel, da ne, so začeli s hišno preiskavo. Eden izmed njih mi je ukazal: »Odložite talar; če ne vas bomo ubili.« Brat Irondo mi je res prinesel slab suknjič. Njihov vodnik pa je nadaljeval preiskavo. Ko sem ga dobil v svoji sobi, mi je jezno zagrozil: »Pustite me, sicer vas takoj umorim.«

Gnali so nas pred hišo. Potegnil sem se za p. Cotsa in prosil, naj ga pustijo, ker se mudi pri nas samo na obisku. Vodnik noče ničesar slišati o tem in nam kaže: »Vsi v avtomobile!«

Na cesti sta naš čakala dva voza z začetnimi črkami F. A. I. in C. N. T. Vstopili smo. Trije duhovniki v prvega, brat Irondo pa v drugi avto. Šofer nam je povedal, da je prisiljen k temu in da dela to proti svoji volji, kakor tudi njegov katalonski tovariš. In odpeljali smo se...

Med potjo je nam šofer celo obljubil, da bo morda mogel vožnjo tako urediti, da se nam bo mogoče rešiti, če hočemo. A od tega smo ga odvrgli, da bi s tem ne prišli še v večjo nevarnost. Spominjam se, da je p. Cots rekel med vožnjo: »Postrelili nas bodo.« Jaz sem mu takoj odvrgnil: »Kar treba se bo pripraviti na smrt.« In nato smo se takoj drug drugemu spovedali. Ko je avto obstal, so nas pustili nekaj minut čakati v avtomobilih. Obkolila nas je sodrga, nas sramotila in nam grozila: »Vse vas bomo pobili, ker ste duhovniki. Niti en duhovnik ne sme ostati živ!«

Namesto civilnega šoferja smo tukaj dobili vojaškega. Vstopil je v voz in rekel: »K Rabassadi!« Ko smo nato dospeli tja, so nam ukazali, naj gremo na hrib. Ostali smo mirni, čeprav smo vedeli, kaj nas čaka. »Za Kristusa umrjem,« sem si rekel, »ničesar več si nimam očitati in tudi drugim odpuščam.« Drugi patri so govorili slično. Ko smo naredili nekaj korakov s ceste navzgor, je brat Irondo ravno stopil iz avtomobila in zaprosil za odvezo. P. Romã je začel na glas moliti odvezo in počasi od daleč na-

redil križ nad njim. Kmalu nas je brat Irondo dohitel in šli smo skupaj navkreber. Trenutek nato pa se je že vsul na nas roj krogel. Pri tem sem nagonsko dvignil desno roko, pa me je že krogla oprasnila po sencih in istočasno ranila dvignjeno desnico. Kakor bi mi bil šel električni tok skozi telo! Padel sem na tla in položil glavo na ranjeno roko. A zavesti vendarle nisem izgubil. Zaslíšal sem besede: »Ti, lump, ali ne boš umrl?« In znova je zagrmel strel. Dobro se spominjam, da sem ta trenutek mislil: »Ali jaz ne bom umrl? Mar res ne bom tako srečen, da umrjem kot mučenec?«

Precej glasno sem sopesel, čeprav sem se trudil, da bi čim bolj tiho dihal. Tedaj je rekel nekdo: »Glej, ta še tudi diha!« A drugi mu je odvrgnil: »Nemogoče; saj se mu možgani vidi-jo.« Močno sem namreč krvavel. Potem je okrog mene vse utihnilo.

Minile so kake štiri minute. Toliko sem se premaknil, da bi videl svoje tovariše. P. Cots in p. Romã sta ležala z obrazom obrnjena drug proti drugemu. Občutil sem veliko tolažbo, ko sem gledal te Kristusove mučence. Hotel sem vstati, pa sem takoj padel nazaj. Ranjena roka mi je bila težka, kakor da je iz svinca. Poskusil sem par korakov proti cesti, pa sem padel znova. Mimo je privozil motociklist in me vprašal: »Si ranjen?« Nato mi je pa rekel, naj počakam avtomobila.

Gledal sem proti St. Denisu. Čeprav sem skoro izgubil vid, sem vendar zagledal majhno hišico. Prišel sem počasi do nje, a v njej ni bilo nikogar. Vlekel sem se do druge, v kateri so bili ljudje, in s težavo sem pozvonil. Odprl mi je mož, kateremu sem se smilil, vendar me iz strahu pred rdečimi ni pustil notri. Šele, ko sem mu povedal, da sem duhovnik, me je končno pustil v hišo. Vpraševali so se kaj naj store z menoj. »Nesimo ga na sosednjo kliniko,« so rekli. Tedaj pa je prišel avto F. A. I. Šofer je vprašal, ali je tu neki ranjenec, da bi ga spravil na kliniko. Ko me je zagledal, se je nekoliko obotavljal, potem pa rekel: »Ste sicer duhovnik, pa kaj zato. Človekoljubno dejanje je, naj pomagamo kateremukoli ranjencu! Peljimo se torej!«

Ko smo prišli v bolnišnico, je šofer povedal predstojnici, da je pripeljal nekega duhovnika; nato pa je brez besede s svojim tovarišem izginil. Me ne pa so takoj obvezali.

Ker so anarhisti zvedeli, kje sem, so večkrat skušali, da bi me prišli

aretirati. A upravitelj bolnišnice in predstojnica sta jim vselej rekla, da sem takoj prvi dan odšel. Ponudila sta jim, češ, da se lahko sami prepričajo, če hočejo pregledati bolniške sobe. Končno so jima verjeli.

Naslednje jutro sem dal poklicati nekega duhovnika in nekega redovnega brata. Govoril sem z njima latinsko in ju prosil, naj identificirata trupla onih treh mučencev in da naj sporočita sobratom, naj čimprej zapustijo Barcelono.

Skoro cel mesec dni sem ostal v bolnišnici. Zapustil sem jo 18. avgusta in odšel na dom nekega našega prijatelja, kjer sem nameraval počakati priliko, da uidem čez mejo. Pri tem prijatelju sem se poslovlil 15. septembra in 16. septembra odplul z ladjo v Marsej, kamor sem prišel dne 17. septembra.

Od španskih jezuitov so rdeči pomorili, kolikor mi je do zdaj dobro znano, 40 duhovnikov in 16 bratov, med temi nekega 84 letnega patra in nekega 79 letnega brata, katerega je izdal njegov rožni venec.

Število v Barceloni umorjenih duhovnikov je zelo veliko. Vsi brez izjeme so ostali zvesti svoji veri in svojemu poklicu in tako umrli kot junaki.

V Barceloni so porušene vse cerkve in kapele; samo katedralo so še pustili. Ta služi rdečim za bolnišnico. Da so delali zelo »smotno«, kaže tudi to, da so s posebno gorečnostjo iskali križev in oltarjev in vse popolnoma uničili.

Domovi in centrale znamenite kongregacije za gospode v Barceloni, ki je tako vzorno socialno delovala in nudila več kot 2000 otrokom pouk katekizma, pa tudi odraslim omogočala nadaljnji pouk v različnih strokah in predmetih, vsi ti domovi in centrale so popolnoma porušeni. Ali je voditelj kongregacije p. Emanuel Verges in njegovi duhovski tovariši še pri življenju, ni znano. V začetku bojev meseca julija je bilo mnogo patrov v Barceloni, okrog 80 v Madridu, veliko tudi v Valenciji, Malagi..., a o vseh teh ni zdaj še nikjer nobene sledi.

Have vzorce

**modnih kamgarmov
in športnih ševjotov**

**izberete v svoje zadovoljstvo v veliki zalogi
manufakture,
v trgovini**

**Jos. Senica
Domžale**

Delavska stran

Zakaj nismo krščanski socialisti?

Pod gornjim naslovom je izšla izpod peresa Franceta Perniška knjižica (2. zvezek Delavske knjižnice), ki je za vse, ki se z dobro voljo bavijo z našim delavskim vprašanjem, posebno dobrodošla. Knjižica je pisana v jako mirnem tonu in v glavnem samo navaja, kaj so krščanski socialisti pisali v raznih svojih glasilih (Delavska pravica, Ogenj, Beseda, Mladi plamen). Razumen delavec, ki ima dobro voljo, spoznati resnico, bo iz te knjižice lahko dokončno spoznal, da se skriva v delavskem pokretu, ki si nadeva ime krščanski socializem, resnični in pravi protiverski socializem. Pravim, da za tistega, ki ima dobro voljo, kajti za takega, ki te volje nima, ne pomaga noben dokaz, kakor ne bi nič izdalo, če bi Bog poslal k bogatinovim bratom svetopisemskega Lazarja z onega sveta; ostali bi zakrknjeni v svoji hudobiji. Kakor je Bog rekel bogatinu, da imajo duhovnike in da naj te poslušajo, tako velja tudi tu: kdor duhovnikov ne posluša, tudi tej knjigi ne bo verjel.

Ne biti, a se imenovati

»Če ne moreš biti obenem katoličan in socialist, se tudi nikar tako ne imenuj! V dobi zmed je bolj kot kdaj potrebna jasnost. Zato bi morali krščansko zavedni delavci odločno izpovedati: mi hočemo biti dobri katoličani, zato nočemo biti socialisti, ker po papeževi jasni razsodbi pravi socialisti biti ne moremo. Če pa ne moremo biti, se hočemo odpovedati tudi imenu. Čudno bi se slišalo, ako bi dostavljali: smo socialisti, a ne pravi. In to bi morali dostavljati, ker morejo vzbuditi z raznimi izjavami v svojih listih sumnjo, kakor da so vsaj nekateri vodilni možje med njimi vendarle hoteli biti pravi socialisti.«

(Dr. A. Ušeničnik v glasilu kat. akademikov »Straža v viharju«, 4. II. 1937, 68.)

PRI ŠKOFU

Ob zaključku lista smo zvedeli, da je bilo vodstvo ZZZD, Društva združenih zasebnih in trgovskih nameščenec in Strokovne zveze poljedelskega delavstva v nedeljo, dne 7. februarja pri svojem nadpastirju ljubljanskem škofu dr. Gregoriju Rožmanu, katere mu je izročilo spomenico o perečih strokovnih vprašanjih in zaprosilo za duhovnika kot duh. vodjo za ZZZD.

Saj glede tega duhovniki samo to uče, kar papež uči. Če pa niti papeža ne poslušajo, tudi škofa ne bi, ker ta pač ne bo nič drugega učil kakor papež.

V kratkih vrsticah nikakor ne moremo kaj več navesti iz te prezanimitve in žalostne vsebine. Dobromisleči delavci naj si jo na vsak način skušajo nabaviti ali izposoditi in naj jo s premislekom počasi prebirajo. Poudariti je treba, da ima knjižica namen, našemu delavstvu pomagati. Ako bi delavstvo spoznalo nevarnosti, ki pretijo zdravim krščanskim načelom in bi se oprijelo takorekoč z obema rokama pravih načel, bi v slogi lahko z največjimi uspehi šli na delo za zboljšanje težkega delavskega položaja. Upamo, da bo knjižica odprla oči zadnjemu dvomljivcu in da bo tako prišel kmalu čas uspešnega delavskega gibanja po edino pravih načelih, kakor jih podaja Cerkev v svojih okrožnicah »Rerum novarum« in »Quadragesimo anno«.

PASTIRSKO PISMO jugoslovanskih škofov

je bilo zadnje nedelje brano z vseh prižnic. V pismu jugoslovanski škofje razlagajo cerkvene nauke glede ureditve socialnega vprašanja za našo državo. To važno pismo, ki dokazuje veliko skrb katoliške Cerkve za socialna vprašanja, je nekaka razlaga naukov papeških okrožnic Leona XIII. (Rerum novarum) in Piya XI. (Quadragesimo anno). Škofje se v smislu teh okrožnic izrekajo za stanovsko ureditev države. — ZZZD je s tem pismom ponovno utrjena v svojih prizadevanjih, saj je v svojih resolucijah na zadnjem občenem zboru postavila taisti nauk sebi za odkritosrčno vodilo ter posebej poudarila, da je za korporacijsko (stanovsko) ureditev države.

ZZZD za odpuščene delavce v tovarni Bistra v Domžalah

Kakor znano, je pred nekaj tedni bilo iz enega oddelka tovarne Bistra v Domžalah odpuščenih blizu 30 delavcev. Možnost stalnejše zaposlitve se jim je obljubila šele za jesen 1937. ZZZD v tej tovarni sicer ni imela svojega članstva, toda ker spada ta tovarna v okoliš delovanja ene njenih podružnic, in ker ji gre za to, da pomaga hudo udarjenim delavcem, je po svojem zastopniku

intervenirala zanje pri g. ravnatelju — lastniku tovarne. G. ravnatelj je obljubil, da bo skušal že prej započeti s kakim delom, da bi vsaj nekatere in za nekaj časa zaposlil. ZZZD se je zavzela tudi za hitro rešitev aktov v pogledu podpore tem brezposelnim (pri OUZZD in Delavski zbornici).

KOMENDA

Prireditve Podružnice ZZZD

V nedeljo, dne 7. februarja so stavbinski delavci Podružnice ZZZD v Komendi priredili na odru komenskega prosvetnega doma Kranjčevu igro »Detektiv Megla« s tamburaškimi točkami med pavzami (tamburaški zbor iz Tunjic). Najbrž se ne motimo, če mislimo, da je to prva dramatska prireditve v okviru organizacije ZZZD v Sloveniji. Komenski farani so počastili svoje sofarane iz mlade odločno katoliške delavske organizacije ZZZD s številnim obiskom. To pozornost so komenski stavbinci vsekakor zaslužili, saj so lani s korporativnim vstopom v ZZZD obrnili pozornost vse zavedne katoliške Slovenije na slavno Komendo! Toda prireditve ni bila samo te načelne važnosti, ampak tudi kot igra je bila vsekozi prvovrstno pripravljena in podana. Na podeželskih odrih smo sicer že vajeni gledati dobre igralce, toda komenski stavbinci so občinstvo kljub temu prijetno iznenadili! Občinstvo jih je po pravici nagradilo s ponovnimi izrazi zadovoljstva. Stavbincem priporočamo, naj igro po postnem času ponovijo še na drugih odrih. Igra, ki tako bridko smeši in biča razmere na Slovenskem pod svoječasnimi preganjaškimi režimi (skozi celo igro se vleče strah pred takozvanimi »protidržavnimi elementi«) bo v naših krajih povsod dobrodošla. Stavbincem čestitamo! Udeležencem.

KOLIČEVO

Delavci skupaj! Ta klic je danes edino na mestu, ko opažamo v zadnjem času med nami delavci neko čudno prerekanje in preirvanje sem in tja. Očita se nekaterim delavcem, da niso krščanski in dosledno očitki lete tudi na Jugoslovansko strokovno zvezo, da ni krščanska. In vendar smo vsi s prav malimi izjemami organizirani v Jugoslovanski strokovni zvezi in vsi dobivamo »Delavsko pravico«, glasilo krščanskega delovnega ljudstva. Za tujca so po danem pojasnilu taki očitki o nekrščanstvu delavcev, organiziranih v JSZ, ki ima svoje glasilo za krščansko delavsko ljudstvo, krivični. In vendar niso. Zaslugo, da se delavstvo razkrajja in prehaja v nezaupanje, nosijo nekateri tako imenovani zaupniki, ki pa tega imena ne zaslužijo. Tako govorjenje ni samo med nami v tovarni in delavskih stanovanjih, ampak se more slišati po cestah in gostilnah. Celó tako daleč so že nekateri delavski voditelji se izpozabili, da rešujejo že verska vprašanja. Pa nikar ne mislite, da v krščanskem smislu!

Slišal sem takega gospoda govoriti, ko je razlagal svojim podložnim, zakaj je Kristus bil križan. Odgovarjal je sam sebi in (Nadaljevanje na 6. strani pod črto!)

Razgledišče

Homec

V nedeljo, 3. jan. je izvajalo prosvetno društvo na Homcu ob 8. uri zvečer pravljíčno igro *Pepelka*. Režiser Ciril Gostič je igral vlogo Montecucolorom ter izval mnogo bučnega smeha med občinstvom, ki je do zadnjega koticika napolnilo društveno dvorano. Mnogo sedežev je bilo razprodanih že tekom prejšnjega dne. Klara Jermanova kot *Pepelka* je bila z dušo in telesom kos svoji vlogi. Tudi čarovnica *Valburga* (Ivanka Mazovec), škratje, maček z električno svetlikajočimi očmi ter prizor z najdeno obutvijo *Pepelke* — vse to je želo burno odobravanje občinstva. Med daljšimi odmori, ko so se na odru menjavale kulise, nam je radio krajšal čas in smo vztrajali do konca ter se pod jasnim zimskim nebom vračali na svoje domove. Igra se je ponovila na praznik sv. 3. Kraljev ob pol 4 uri popoldne.

1. jan. smo prodali šolski občini na Homcu del ustanovne njive pri postaji Homec za novo šolsko poslopje.

Za mašni urnik za sv. očeta se je naša župnija odzvala tako, da sta dve organizaciji nabrali za sv. maše za sv. očeta.

V l. 1936. je bilo v župniji Homec rojenih 38 otrok, 27 doma, 11 pa v Ljubljani. Mrličev je bilo 23, med temi dva tuja ponesrečenca, ki jih je povozil vlak, enega v šmarci, drugega v Preserjah. Oklicev je bilo 16, porok pa 12.

Dob

Na novo leto so nam v cerkvi oznanili, koliko je bilo v letu 1936 rojenih, umrlo in koliko je bilo poročenih. Ker za zadnjo številko »Našega lista« nistem pravočasno poročal, upam, gospod urednik, da boste priobčili v teje številki.

Rojenih doma je bilo 50, v bolnici 10, porok je bio 18, oklicev 25, umrlo jih je pa 38.

D drugega posebnega nam niso iz lanskega leta omenili. Mi pa vemo, da smo dobili v preteklem letu v cerkvi električno razsvetljavo, katera nam v zimskem času tako prav pride. Tudi vse oltarje smo lani prenovili, ki so zdaj kras cerkve.

V Dobu je umrla 30. januarja žena nadučitelja v pokoju, gospa Hiti Josipina. Pokojna je bila rojena Ljubljancanka, v št. Peterski župniji, na kar je bila ponosna. Poročena je bila prvič Geso, drugič Hiti. Zapušča soproga, Hiti Matija, nadučitelja v pokoju, sina Alojza, poštnega uradnika, dve hčeri, ki sta poročeni. Pokojna gospa je bila blagega srca. Nad vse skrbna za svoje domače, ki jo bodo zelo pogrešali. Pokop blage gospe je bil v ponedeljek 1. februarja na pokopališču v Dobu, kjer počiva tudi oče pokojne gospe Hiti. Gospod ji daj večni pokoj!

Mengeš

Iz Mengeša bi imeli marsikaj poročati, pa za današnje številko samo o gibanju prebivalstva v preteklem letu (1936).

Rojenih je bilo 90 mengšanskih faranov in sicer 77 v fari, 13 pa v porodnišnici v Ljubljani. Umrlo jih je 61. Poročenih je

bilo 25 parov. Z rojstvi se je fara torej pomnožila za 29. Znamenje zdravega in nepokvarjenega rodu je, če je rojstev znatno več od smrtnih slučajev. Takega zdravlja želimo mengeški fari tudi v bodoče!

Vodice

V prvem poročilu v tekočem letu naj najprvo sporočam iz lanskega leta, da je bilo pri nas 15 porok, 23 oklicev, rojstev 42 doma, 22 v bolnici ter 26 mrličev, 18 odraslih in 8 otrok. Najstarejši je bil star 88 let. Obhajil je bilo v župnijski cerkvi 23.000, na podružnicah Podturnom, na Skaručni, v Repnjah (samostan šolskih sester, kjer je sirotišče in gospodinjska šola) pa skupaj nad 20.000. Torej obhajancev 43.000.

Župnijska cerkev je bila v preteklih mesecih nekoliko popravljena in posnažena. Na 12 mestih križev posvečenja smo v cerkvi napravili nove križe in sveče zamenjali z rdečimi lampcami, ki stoje v novih lepih leščerbah, v kateri gori olivno olje. Posebno pozornost so te lučke zbudile o božični polnočnici, ko so prvokrat gorele.

Postajne križe križevega pota s Koželjevimi slikami smo predstavili na primernejši prostor, po 7 in 7 skupaj, za kar se kažejo starejši ljudje zelo hvaležni s tem, da so začeli zelo pogosto moliti križev pot, kar jim ni bilo lahko mogoče, ko so bile razstresene po vsej cerkvi. Pa tudi za otroke je tako zelo pripravno. Križev pot pa dobi nove okvire, kakor so naši cerkvi primerni, ki bodo nekaj lepega in v spomin na evharistični kongres.

Listek

Marija Kmetova:

OTROK IN MI

(Nadaljevanje.)

A mi odrasli imamo razne pripomočke, da si preganjamo težke misli in skrbi, da se v težavah tolažimo. Mi moremo brati, moliti, se raztresti med ljudmi, v družbi, na sprehodih, izletih. Otrok je pa s svojo bolečino popolnoma sam. Nima se z ničemer potolažiti; ne more potožiti; ne zna razložiti svojih bridkosti; ne zna jim najti podlage za njih izvor; ne zna brati ne moliti; ne razume prirodnih lepot in tolažb. Če se n. pr. otroku pokvari igrača, polomi kolesce na vozičku, ki mu je prirasel k srcu, je to zanj taka bolečina, kakor za nas, kadar nas zadene kaka zunanja nesreča. A mi veliki in vzvišeni, se še bolj vzvišeno pa prezirljivo nasmehnemo taki otrokovi bolečini in pravimo: »Kaj se boš za to cemeril! Kaj pa je to, to ni nič! Še vse kaj drugega te bo zadelo. Pa preveč imam svojega dela, da bi se brigala (ali brigal) za te tvoje trparije!« In morda še brenemo kole-

šček v stran, odrinemo otroka z grožnjo ali s sunkom ali s klofuto — pa konec. Konec za nas — za nas je ta zadeva odpravljena. A za otroka? Za otroka nikakor ne, zanj je nastala še nova bolečina, še drugo, hujše gorje. In trudi se, da bi popravil škodo na igrači sam, pa je neroden, nezmožen, tako da s popravljanjem potare še kaj drugega celega. Tako imamo pred seboj nesrečnega, po naše cmerikavega, pustega, sitnega otroka, ki smo ga v njegovi nesreči nemilo pahnil od sebe. Kaj pravimo mi, kako je pri srcu nam, kadar nas v težavah pahnejo v še hujšo nesrečo naši najbližji ljudje? Pa smo s svojimi lastnimi otroki mi sami prav taki. Seveda — otrok bolečino preboli. Toliko zdravja, duševnega zdravja ima še v sebi, ker je še ves in cel, da mu splahne bolečina večinoma kmalu, če je take narave; ali pa jo nosi s seboj dalj časa, pa jo slednjič le pozabi. Vendarle pa mu je bridkost zasekala ranico, ki se pri nekaterih otrocih pozna še v poznejših letih, da se z bolečino spominjajo nanjo. Ni torej otrok kar tako samo otrok, ampak je človek in še vse tanjši, dovzetenjši, »rahljši« človek ko odrasli.

Če pa ima otrok človeka pri sebi, ki živi, zares živi prav z njim, mu v te-

žavah priskoči na pomoč, se pomeni z njim v njegovih skrbih in ga tako pripravlja na življenje in usposablja za človeka. Pa tedaj, ko je otroku vse eno samo vprašanje, ko je vse en sam zakaj! Tedaj, ko ima dve, tri, štiri leta! Kako mu je, ko si mora odgovarjati na vse sam! Če tedaj nima človeka za odgovore, mu vprašanja tlačijo duha, nato zamrjejo v njem in nato se mu niti več ne porajajo v duši in otrok nekam zakrknje in je brez zanimanja; pozneje v življenju pa kar tako, da živi brez misli in ga ne zanima drugega ko telo. Velikega pomena je torej, kakšen človek je otrokova pestunja; kakšen človek občuje z njim, preden shodi in ko shodi in ko začne v vsem izpraševati in ko stopa v svet nas odraslih bolj in bolj in sam bolj in bolj dozoreva v človeka, ki ga čaka še vsa velika »mašinerija« šole in službe in vseh onegavanj vsega življenja. Velikega pomena je, da otroka razumemo v vseh odtenkih. To ni nikaka razneženost, nasprotno, bolj bo otrok cerkljan in raznežen, če se ne poglobljamo vanj, pa ga puščamo v joku in ga tolažimo s slaščicami in zmeraj novimi igračami.

Igrače! Ali jih otrok potrebuje? Navadno jih ne. Otrok si svoje igra-

V prosvetnem društvu je živahno gibanje, ki ga vodijo naši fantje. 8. novembra smo vprizorili Naše grobove, 8. decembra pa je bila akademija, kjer je nastopilo 80 oseb, otrok, fantov in deklet, ki so proslavljale Brezmadežno. Na poslušalce (600), je naredila akademija globok vtis.

Na novega leta dan smo vprizorili Finžgarjevo »Našo kri« ob nabito polni dvorani. Za predpust pa smo pripravili Jalnovo »Leseno peč« in zraven še to in ono za predpust primerno, petje in vožnjo na posebnem avtu po odru.

Za praznik sv. Jožefa pa bodo sami fantje priredili za post primerno akademijo.

Za sklep poročila naj še sporočim zelo žalostno novico (seveda samo za dekleta), da cel predpust nismo imeli nobenega ženina v fari. Upajmo, da se bodo po veliki noči fantje zato čimbolj postavili.

Mekinje

Prosvetno društvo je v tej zimski sezoni pod predsedstvom g. J. Malešiča razvilo prav živahno delovanje. Posebej naj omenjamo duhovno igro »Trije Kralji«, ki je vsled skrbne prireditve v vsakem oziru izborna uspela. To je igra, ki v neprisliljeni in dostikrat v zabavni obliki učinkuje vzgojno, če jo imajo le pravi igralci v rokah. — Na Brezjah so 25. jan. napravili zanimiv poskus. Trdijo, da že od leta 1917. niso trpeli v tej hribovski vasi tolikega pomanjkanja vode kot to zimo. Pa so si preskrbeli tri motorke, postavljene v primernih razdaljah, ki naj bi po cevih v skupni dol-

žini okrog 1000 m dvignile vodo iz Godiča približno 200 m visoko. Poskus bi se bil najbrž popolnoma posrečil, če ne bi bile vsled precejšnjega mraza motorke nekoliko zmrzovale; kljub temu so se Brezjani na ta način za kakih par tednov preskrbeli z vodo. Kajpada pride taka voda draga, ker take motorke pač hitro prebavljajo bencin. A izkazalo se je vsaj, da je v skrajni sili taka pomoč možna.

Stranje

Na sv. Polikarpa dan je bil pokopan Komatar Janez iz Praprotna za Kalom, domačin in vendar ne domačin. Pred dobrim pol letom ga je vrnila domovini tujina. Pa kakšnega! Vsega onemoglega na duhu in na telesu. Pri svojih siromašnih sorodnikih je s težavo preživel zadnje dneve. Tam v tujini je dobival mož tudi nekaj podpore za svojo onemoglost, za njim pošiljati pristradane in pritrpane žulje se je zdelo tujini preveč... — Vode tudi pri nas v letošnji zimi primanjkuje. Zadnje dni so požarne brambe s svojimi brizgalnami preskrbele z vodo najbolj potrebno vas Brezje.

Sela

Slikovita in prijazna gorska vas Sela pri Kamniku praznuje na slovesen način svojo farno patrono sv. Nežo. Ta dan je tu celodnevno čiščenje presv. Rešnjega Telesa. Letos je bil zjutraj lep cerkven govor o presv. Rešnjem Telesu. Verniki so se vneto odzvali ter peli in molili v lepo okrašeni cerkvi. Lepe slike iz življenja te mla-

dostne in krščanske ljubezni navdušene device darujejo kras tej cerkvi in spominjajo na prve čase krščanstva. Kakor so prvi kristjani ljubili Kristusa in svojo vero, tako jih posnemajmo tudi mi.

Gozd

Zdravje naše fare je še kar zadovoljivo. Če pogledamo, kako je v letu 1936. naša fara narasla po številu novorojencev in če primerjamo to številko s smrtnimi slučajmi, smo lahko veseli: rojenih je bilo 31 (od teh 1 izven fare), umrlo jih je pa 13 (od teh 2 izven fare). Med umrlimi je bilo 8 odraslih in 5 otrok. — V cerkvi se je razdelilo nekaj nad 5000 sv. obhajil.

Grobje

Duhovne vaje za fante in dekleta za cerkveno sosesko Groblje (Rodica in Jarše) se bodo vršile zadnji teden v februarju. Prve tri dni (ponedeljek, torek, sredo, 22. II.—24. II.) bodo govori za dekleta, ostale tri dni (v četrtek, petek in soboto, 24. II.—27. II.) pa za fante. V nedeljo, dne 28. februarja bo zjutraj skupen zaključek duhovnih vaj s skupnim obhajilom. Govori bodo vsak dan zjutraj in zvečer ob uri, ki se bo že določila. Fantje in dekleta so iskreno vabljeni!

Našim dopisnikom! — »Naš list« že več časa zakasnuje z izhajanjem. To največkrat radi zakasnelih dopisov. Prosimo, če bi v bodoče odposlali dopise tako, da jih prejmemo najkasneje en teden pred 1. v mesecu.

če nareja sam. Saj vidimo otroka dan za dnem, kako postavlja in razpostavlja stole, ki so brž vlak in avto in zdaj še aeroplani! Kako brca na stolu z nogami, pa je to bicikelj. Kako zida gradove na mivki; kako pleza po drevesih na Triglavu in Himalaji; kako s papirčkom na luži brodari po Velikem oceanu in kako se vozi po meter dolžini v Afriko in kako naglo je na luni in prižiga zvezde in je celo kralj vseh kraljev s papirno čako na gavi! Takih igrač — z lastnimi domisleki — je otrok najbolj vesel in so najbolj njegove in so mu v radost in življenje in v »pouk in zabavo«. A da se otrok tako igra, mu je treba prostosti. Te prostosti pa otroci, zlasti mestni in bogati, niso deležni. Največji revež za duševno, duhovno rast, je baš gosposki, bogati otrok. Kako bo predstavljal stole za vlake in avte, ko je pa stolov, naslanjačev in zof škoda! Kako se bo vozaril po svoje, ko je pa škoda preprog in krasnega pohištva in svilenih blazin in zastorov in vseh takih in enakih dragocenosti! Kako se bo igral po svoje doma, ko pa ne sme biti v sobah, ko so pa sobe le zato, da jih pokažejo gostom, češ, kakó lepo je pri nas, kako smo mi — mi! — Da imamo otroške sobe v ta-

kih družinah? Imamo — vse lepe — bele zlikane, načičkane, ki že kar od daleč vpijejo: »Ne dotikaj se me!« Kam pa z otrokom? Seveda, v kuhinjo, k služkinji! Tam je v sopari, slabem zraku in v napatje služkinji ali materi. Ves dan ga pehamo sem in tja, otrok je siten; čuti, kako je odveč. Pa stori svoje: ali se zakrckne in postane jokav in zmerikav; ali pa tuhta, kako bi nalašč nagajal, da bi se maščeval. Zmeraj so pritožbe glede otroka in otrok, zmiraj je otrok tisti, ki v bogatem razkošnem domu s štirimi ali več sobami, nima še kotička ne, ki bi bil njegov in kjer bi se čutil domačega. V takih domovih je še to hudo, ko mater večinoma ni nič doma. Ki se udejstvujejo ali na izprehodih, ali po sejah, ali pri društvih, da skrbijo za tuje otroke, ali pa so v službah, po pisarnah, šolah. Kadar je otrok z domačimi, tedaj je morda na izprehodu, izletu. In spet kako! Lepo oblečen, da se ne sme po svoje razgibati. »Škoda obleke!« je klic od doma pa, po vsej poti, pa nazaj do doma. »Ne smeš!« je venomer v ušesih otroku. Spet je tisto, da postane otrok siten, jokav — ali pa slednjič iznajdljivo nagajiv in zoprni. Vse take stvari na vsak način kvarijo otrokovo duševno rast. Ta njegova no-

tranja rastlina se ne more razrasti v lepoto, ne more vzcveteti, ne more obroditi dobrega sadu za poznejše življenje, ne more obroditi duhovitosti za šolo.

Res je namreč, da je že po rojstvu kaj malo nedarovitih otrok. To nedarovitost, recimo topost duha, nezanimanje za razna vprašanja, zakrivi-mo v otroku največkrat sami odrasli v otrokovi predšolski dobi. Popolnoma zamorimo v njem njegovo hotenje po udejstvovanju, po dejavnosti, po tvornosti duha, po delu samem, ker ga zmiraj le dresiramo, mu le prepovedujemo, mu le ukazujemo, ga strahujemo in kaznujemo, ker pač nismo nič ali premalo z otrokom in mislimo, da bo sam iz sebe vse. —

Bržkone pa zdajle sleherni misli, kako je po družinah z več otroki, kjer ni staršev po ves dan doma; kjer se ne utegne nihče baviti z otrokom; kako je n. pr. na kmetih; kako v delavskih družinah, ko imamo vendarle dokaze, da je tudi iz takih otrok kaj postal, ko iz skrbno negovanih in tako vzgojenih otrok, da je imel vsak otrok svojo posebno osebo zase, do-jiljo, pestunjo, guvernanto? Ta zadeva je poglavje zase.

(Dalje prih.)

Za postni čas

Nov, izviren slovenski križev pot. Sestavil Jan. Ev. Kalan. — Če rabimo vedno oen tiskan križev pot, nam postane to enolično, ne napravila na nas več močnega vtiska, ne sega dosti globoko v dušo. Sprememba stori dobro. Dobili smo nov, domač križev pot, od dobro znanega nam pisatelja. Križev pot je popolnoma izviren in je res lep. Ne vsebuje nikakega pretiravanja (kakor Leonardov »Trpeti ali občutkov, in vendar je poln globokega umreti« itd.), nobenih premehekobnih občutja trpljenja Gospodovega. Pri vsaki postaji zajame tiste misli in vzbuja one občutke, ki so postaji najbolj primerni in so tudi praktični. — Kot dodatek je natisnjen slavošpev treh mladeničev, ki je piscu privrel iz duše, opazujočemu neizmerno velikost in mogočnost vesoljnega stvarstva božjega. — Dodan je tudi križev pot Srca Jezusovega, po katerem so že mnogi povpraševali. — Knjižica se dobi v Misijonski tiskarni, Groblje - Domžale. — Cena: 2 Din in poština.

(Nadaljevanje s 3. strani spodaj!)

sicer tako kot se je naučil pri marksistih in kakor je bilo v skladu z njegovim notranjim prepričanjem, da je politika križala Kristusa. Tudi Boga še ni videl ta »delavski gospod« in zato ga ni. Kaj ne, kako duhovito! Skoro presega onega profesorja v Mariboru, ki je jezik kazal in ker je ostal nekaznovan za to drznost, je rekel dijakom, da Boga ni. Tudi nadzorstvo bi radi imeli nad nami delavci, kako in kolikokrat izvršujemo svoje verske dolžnosti. Da ne omenim njihovega protiverskega govorjenja, ki razodeva pravo sovražstvo do vsega, kar je kristjanu svetega, more vsakdo že iz navedenega spoznati, da so očitki o nekrščanstvu za te ljudi še premili, ker so v resnici brezbožneži. In vendar jih ni sram vedriti pod streho krščanskega delovnega ljudstva. Že vedo, zakaj je njih hnavščina potrebna, vsaj ni zastoj! Samo da dosežejo razdor v naših organizacijah in so zadovoljni. Kaj delavska korist; vera in politika je prva, ki se mora spraviti v red kot je njim všeč.

Z VIRIA. Delavci v Kocjančičevi tovarni smo priredili v nedeljo 24. januarja t. l. v cerkveni dvorani v Dobu Vombregarjevo dramo »Vrnitev«. Igra je dobro uspela. Bili so na odru nekateri stari igralci, pa tudi novi igralci so svoje vloge častno rešili. »Vrnitev« smo priredili s tem namenom, da čisti dohodek razdelimo v pomoč brezposelnim iz naše tovarne. Zadnji čas je namreč tovarna nekaj delavcev odpustila, ker je neki družabnik odpeljal nekaj svojih strojev, katere je imel postavljene začasno v tovarni Kocjančič na Viru. Brezposeln postati sredi zime, ni šala. To so razumeli tudi naši ljudje. Napolnili so cerkveno dvorano do zadnjega kotička. S tem so pokazali, da

razumejo stisko svojega bližnjega in so vedno pripravljene pomagati. Cerkevno predstojništvo v Dobu je tudi brezplačno dalo dvorano na razpologo, za kar izrekamo svojo globoko hvaležnost.

ZZD pri g. knezoškofu

Kakor na strani 3 (spodaj) kratko poročamo, se je v nedeljo, dne 7. jan. zglasilo pri ljubljanskem g. knezoškofu odposlanstvo ZZD. Dne 11. februarja je Slovenec objavil s škofovim dovoljenjem poročilo o tem obisku ZZD, ki se glasi:

Prezvzišeni se je zanimal za vsa pereča vprašanja in pokazal, da mu je zelo pri srcu naše delavstvo ter da so mu dobro znane njegove težave kakor tudi organizacijska vprašanja. Izjavil je, da ga kot duhovnega pastirja boli, da se slovensko krščansko delavstvo ne bori za svoj obstoj in svoje pravice v eni sami organizaciji. Vendar pa je prepričan, da bo božja Previdnost uporabila sedanje stanje tako, da se bodo s sodelovanjem Zveze združenih delavcev sporna vprašanja obravnavala na ta način, da se izloči iz vrst organiziranega krščanskega delavstva, kar med nje ne spada, ter se tako ustvari ozračje za kompaktnejši nastop. Predvsem Prezvzišenega veseli, da število organiziranega krščanskega delavstva ne pada, temveč nasprotno, da vsestransko raste, kar je le razveseljiv znak. Zvezi združenih delavcev nima ničesar očitati, temveč ga le veseli njena povdarjena dosledno katoliška smer. Opaža, da se po nastopu ZZD celotno krščansko delavstvo mnogo zaupljiveje odlepa Cerkev, ter se obrača na njene predstavnike. Končno je izrazil željo, naj bi delovanje ZZD obrodilo še mnogo lepših sadov v нравni in gmojni napredek slovenskega delavstva. Obenem je obljubil imenovati duhovnega vodjo iz vrst duhovnikov, ki se še prav posebno zanimajo za delavstvo in njegovo organizacijo.

Delegacijo je g. knezoškof prijazno odpustil pristavljajoč, da so njegova vrata zastopnikom delavstva vedno odprta, kadar bodo smatrali obisk za potreben.

ZAKAJ POSTANEM ČLAN ZZD?

1. Ker je to resnična krščanska ne-socialistična delavska organizacija.
2. Ker se s tem prištevam k slovenski katoliški skupnosti.
3. Ker sem v tej organizaciji najbolj zaščiten proti kapitalističnemu izžemanju.
4. Ker v tej organizaciji iz gornjih razlogov najsigurneje in najhitreje dosežem upravičene delavske zahteve napram kapitalističnemu podjetniku.
5. Ker znaša članarina samo 5 Din mesečno in dobim za to še slovenski delavski list »Delavsko fronto«, ki me obvešča o vsem delavskem gibanju in prinaša tudi druge novice.

Starček Simeon

(Za Svečnico)

»Kam pa danes navsezgodaj, kam pa, modri Simeon?«

»Duh Gospodov kliče, vabi: Danes v tempelj pride On — On — vseh časov zaželjeni, vseh očajkov hrepenenje, vseh prerokov tiha sreča, radost moja in življenje!« —

Glej, Devica že prihaja, z njo se bliža božji Sin... Starček gleda jo z bridkostjo: »Ta bo Mati bolečin!«

V roke božje Dete jemlje, solza mu v očeh leskeče. Duša v raj je zatopljena, jezik rahlo mu šepče: »Zdaj, Gospod pa le odpusti svojega služabnika, videlo oko je moje Tvojega Zveličarja.« —

Tožen starček dan za dnevom Jezusa, Marijo išče »Zdaj odpusti...« vdano moli, »Bog je moje zavetišče.« In nebo je čulo prošnjo, angel smrti že hiti: Starček spal je in zaspal je, ga vzdramiti moči ni.

Enkrat le še, samo enkrat v rajskih sanjah nasmehlja se, prebudi se — ne na zemlji — srečen. Srečen za vse čase...

Ako potrebujete

DOBRE PEČI
in štedilnike

oglasite se

pri **Franc Kosmaču**

(cesta na Moste)

v **VELIKEM MENGŠU**

Dobite najboljše in najcenejše peči, izdelane od strokovnjakov, zato brez konkurence v delu in ceni. — Proti jamstvu tudi na odplačila.

HRANILNICA IN POSOJILNICA
V KAMNIKU

registr. zadruga z neomejeno zavezo
(Sutna št. 22 - v lastni hiši)

Novo vloge, prosto plačljive, obrestuje po 3%, vezane po dogovoru.

Jamstvo presega večkratno vrednost vseh vlog.

Otroški kotiček

Piše striček Podgorški,
p. Stahovica pri Kamniku.

NA BOJ!

Na boj! Oho! Ali se bomo topli? Kdo bo prvi udaril!

»Jaz, jaz, jaz...«

Pa ne bo nič! Striček ne mara pretepačev. Iz vas bi rad napravil samo fante od fare. Ali veste, kdo so fantje od fare. In pa dekleta take, kakor poje o njih pesem našega rojaka, ki se glasi:

Dokler slovenski rod
biva po zemlji hod'
bode slovelo slovensko dekle!

Zato pa vas striček pozivlja na boj!

Naš višji pastir je zaukazal naj se po naših cerkvah opravljajo pravne molitve za premnogovrstna bogokletja, s katerimi naš narod čedalje bolj žali neskončno božje veličanstvo. Striček bo zraven izrazil bojazen: Sam ljubi Bog ve, če ni med tem zavrženim blagom tudi kdo izmed njegovih ljubljnih nečakov! Da bi ga ne bilo!

Ljudje kolnejo Boga, Marijo in svetnike božje! Kar strašno je zapisati to besedo. Kaj pa šele poslušati peklenski strup, ki ga taka malopridna usta raztresajo po vseh krajih naše lepe domovine!

Na boj! Ne samo, da bi od škofa zaukazano molitev vestno opravljali, ampak tudi da se bomo takemu govorjenju stanovitno ustavljali.

Zakaj pa ljudje Boga kolnejo?

Nekateri pravijo, da iz navade. Proč s tako navado! To ni navada, ampak grda razvada.

Drugim se to zdi imenitno. Pokazati se hočejo in veljati hočejo za junake, ki se nikogar ne boje. O siromaki! Da, siromaki, ne pa pogumni junaki! Bojazljivci so, ki si ne upajo začeti boja s seboj. Svoje napake hočejo prikriti v znamenju junaštva.

V Mozesovi postavi je bilo zapovedano: Kdor preklinja Gospodovo ime, naj smrti umorje: s kamenjem naj ga psuje vsa množica, pa naj si je domačin ali tujec.«

V knjigi preroka Daniela beremo zapisa-no, da je babilonski kralj Nabuhodonozor dal postaviti: »Vsako ljudstvo, rod in jezik, ki bo izrekel kletev zoper Izraelovega Boga — ki je tudi naš Bog — mora umreti in njegova hiša bodi razdejana.«

Kaj menite, kako bi bilo, če bi bila ta zapoved še danes v veljavi? Nekatere hiše in nekaterega človeka bi več ne bilo med nami...

A če tudi te zapovedi danes več ni, pregreha bogokletja radi tega ni nič manjša. Vsi moji nečaki pa v boj, da se ta nesnaga spravi iz ust našega naroda.

Na boj, na boj!

Pesem na 6. strani zgoraj spada v Otroški kotiček. Naše male bralce na to posebej opozarjamo, da je ne spregledajo!

SVEČNICA — PEPELNICA

Na Svečnico blagoslovljajo po vaših cerkvah sveče. Tiste sveče, ki bodo potem skozi leto in dan gorele na oltarju med božjo službo. Pa tudi tiste, ki jih boste vi prinesli s seboj in jih potem spet odnesli na svoje domove. In kadar bo kdo v vaši vasi na smrt bolan, pa ga bo morebiti zadnjič na zemlji prišel obiskat On, ki je Gospod vseh gospodov, boste s prižganimi svečami pričakovali mašnika, ki donša sveto Potnico.

Na Pepelnico pa blagoslovljajo v naših cerkvah pepel, znamenje minljivosti in ga potresajo vernikom na glavo s pomenljivimi besedami: Spominjaj se, človek, da si prav in se v prah povrneš.«

Le zakaj vam striček te reči pripoveduje?

Tole bi rad, da se tudi začenjate zanimati za cerkvene obrede, da spoznavate njih lepoto in njih pomembnost. Striček bi bil prav vesel, če bi slišal govoriti, da tudi njegovi nečaki poznajo znani lepi molitvenik »Svete maše«, ali da radi berejo knjige, ki vam razlagajo pomen svetih obredov. Koliko lepih, veselja in tolažbe polnih misli boste srečali v teh in drugih obrednih molitvah!

Pa še tole bi vam striček rad povedal, kako so ti obredi povezani z nauki, ki ste jih gotovo že večkrat slišali v šoli. Kdaj ste slišali v šoli, — na kar nas sveta Cerkev opozarja na Svečnico — da je Bog po svojem služabniku Mozesu zapovedal za 'učil, ki naj bi vedno gorele pred božjim obličjem pripravljati najčistejše olje? Ali ne takrat, ko ste v zgodbah sv. pisma govorili o jeruzalemskem templju? Kdaj ste slišali, da je častitljivi starček Simeon v luči svetega Duha spoznal našega Gospoda Jezusa Kristusa? Ali če Pepelnico molimo, da je vsemogočni večni Bog izkazal Ninivljanom milost in odpuščanje, — katera zgodba stare zaveze se ob teh besedah obnavlja v vašem spominu?

Isto se kaže v mašnih molitvah. V maši na dan presv. Jezusovega imena beremo, da je Bog ukazal svojemu Sinu dati ime »Jezus«. Pa se vprašajmo: Kdaj? Ob kateri priliki je bilo to? Ali če slišite v postnem času peti:

Smrt za nas si sam izvolil.
pred Očetom trikrat molil:
si krvavi pot potil
in trpljenja kelih pil...

Kateri dogodek vam ob teh besedah zaživi v duši? Kdaj ste se v šoli o tem učili?

Če se boste takole udeleževali božje službe in drugih cerkvenih obredov, potem se ne bodo ponavljale tiste večne pritožbe: Včasih sem dobro znal krščanski nauk, sedaj sem pa že vse pozabil. Vse cerkveno leto je nepretrgano ponavljanje krščanske-

ga nauka. Kdor hoče, ga lahko na ta način vedno ponavlja in se v verske resnice uživa. In stričkovi nečaki bodo to delali.

Ne, ne! Mi ne smemo biti iz zadnje moke!

VRSTA NAŠIH MOZ

Tudi v novejših dneh je v Kamniku tekla zibelka nekateremu možu, čegar ime bo še dolgo s častjo izrekala vsa slovenska domovina. Omenimo najprvo pesnika **Antona Medveda** (roj. 1869). Kot duhovnik je služboval po raznih krajih naše škofije, dokler ga ni smrt dohitela na Turjaku na Dolenjskem, kjer je bil za župnika. Pokopan pa je v Kamniku na Žalah. Posebno lepe se mi zde pesmi, katere je posvetil spominu svoje pokojne mamice. Prav istega leta se je v Kamniku rodil zgodovinar **Jožef Benkovič**. Tudi Benkovič si je izvolil duhovniški stan. Pisal je zlasti zanimive življenjepise naših zaslužnih mož. Veliko se je trudil tudi, da so se v Stični spet naselili redovniki cistercijanci. Umrl je v Velesovem, pokopan je pa tudi on v Kamniku na Žalah. Mimgrede naj omenim še njegova dva brata, **Alojzija** in **Ivana**, ki sta tudi prišla za pero in zlasti veliko spisov iz tujih jezikov sta prevedla na naš jezik. V Kamniku je nekaj let za Medvedom (l. 1875) zagledal luč sveta tudi pesnik in vojak, general **Rudolf Majster**. Saj dobro vem, da poznate to ime tudi iz svojih šolskih čitank. Ali ne? Morebiti tudi veste, da je umrl v Mariboru, v mestu, katerega je pač le s svojo odločnostjo priboril in pridobil za Jugoslavijo.

Mlajših in še živelih kamniških rojakov — morebiti jih poznate! — vam striček ne bo obširneje omenjal. Naj še dolgo žive, pa tudi mnogo lepega napišejo za sedanje in za poznejše čase!

Stopimo pa še v bližnjo vas, v **Podgorje**. Tam se je l. 1826 rodil pisatelj in poznejši narodov buditelj **Sveteč Luka**. Umrl je v visoki starosti kot notar v Litiji! Tistega leta, ko se je rodil na Goriškem vam vsem znani pesnik **Simon Gregorčič** — l. 1844 — je v Podgorju prišel na svet **Josip Ogrinec**, pisatelj znane igre »V Ljubljano jo dajmo«. Morebiti ste jo že videli igrati? Lepi so tudi njegovi »Obrazi iz narave«. Žal, da je sicer nadarjeni pisatelj moral prezgodaj odložiti pero: umrl je kot profesor v Vinkovcih med brati Hrvati. Deklice, bodoče kuharice in gospodinje, boste morale poznati knjigo »Slovenska kuharica«. To knjigo vam je napisala šolska sestra **Felicita Kalinšek**. Tudi nanjo smejo biti Podgorci ponosni, zakaj rodila se je ta žena leta 1865. v Podgorju.

Na **Perovem** je tekla zibelka, v kateri se je l. 1888 zibal poznejši profesor **Mazovec Ivan**. Znamenit je njegov govor o šoli, ki ga je l. 1923 govoril na katoliškem shodu v Ljubljani. Tam je ta mož našel tudi svojo smrt.

Stopimo za hip še tja v **Radomlje**. Tam se je l. 1856 rodil **Ivan Belec**, ki je po svojih spisih predhodnik dr. J. E. Kreka. Žal, da je skoro preveč pozabljen. Prav v tej vasi je bil rojen poznejši pisatelj in poštni uradnik

Anton Koder (l. 1851.), ki se je pa že v prvih letih svojega življenja preselil s starši v Poženik v cerkljanski župniji.

Kamniška župnija lahko s ponosom zre na svoje može. Če bi kamniška občina hotela vsakemu v spomin imenovati cesto ali ulico ali trg, bi morala že kar nove ulice napravljati.

Prihodnjic jo pa mahemo iz Kamnika v Tuhinjsko dolino.

ZIMSKI VEČERI

V zimskih večerih sva z bratom Romanom do večerje doma. Potem pa greva k teti. Teta nama glasno bere lepe povesti, midva pa poslušava. Prebrali smo že povest o praškem Judku, potem »Jagode«, ki jih je spisal Josip Stritar in še več drugih lepih knjig. Včasih igramo kako igro ali pa luščimo koruzo. Nazadnje molimo. Ob osmih pa greva k počitku.

Takole vam je popisal svoje zimske večere naš nečak Pinc Tonček iz Podrečja. Kaj pa vi drugi? Ali res nič ne berete? Stričku prihajajo večkrat tožbe na uho, da nekateri silno slabo berete in kako nerodno se izražate v domačih ali v šolskih nalogah. Zato se tudi stričku ne upate predstaviti. Še enkrat: Pobiljšanje, pobiljšanje!

STRIČKOVA POŠTA

Oho! Kje ste pa, tički moji? Skoro nobeden se ni oglasil. O, seveda, seveda! Zunanaj sneg in led, na nogah pa smučke in drsalke. Potem pa od ljubega jutra do poznega večera po ledu in po snegu gor in dol in sem in tja. Zvečer pa doma za pečjo: »Khm! — Khm, khm!« kakor bi pri fari z velikim zvonom zvonilo. Striček pa naj le lepo čaka, bo že prišel na vrsto. Če bi striček tako postopal z vami kakor vi s stričkom, to bi mu zamerili! Striček mora pa vse lepo pretrpeti...

Uganko ste rešili samo trije. Težka ravno ni bila — no, če je škrat malo ponagajal, odpušite mu kakor striček odpušča vam. Popis »zimskih večerov« je pa došel en sam. Ali ste vsi drugi moji nečaki res tako nerodni, da ne znate napisati par besedi? Upam, da bom dobil poslej več odgovorov. Pobiljšanja pričakuje vaš striček.

UGANKE

Striček je nekaj poizvedoval o mrazu v posameznih župnijah naših dveh dekanij. Poročila je dobil iz sledečih krajev:

A. Kamniška dekanija:

Komenda	—10
Stranje	—40
Domžale	—30
Nevlje	—10
Tunice	—40
Mekinje	—30

B. Moravska dekanija:

Brdo	—40
Čemšenik	—30
Krašnja	—20
Blagovica	—30
Vače	—10
Cešnjice	—10
Peče	—20

Poglejte, moji ljubi nečaki, vse te številke. Morebiti se vam bo posvetilo v vaših mladih glavica, kaj vam hočejo te številke povedati. Posrečeno najdbo pošljite stričku do 20. februarja.

Odgovorite stričku še na vprašanje: **Zakaj se veselim pomladi?** — Odgovor ni težek, samo malo pomisliti bo treba in pa nekaj minut posedeti pri pisanju. Če bi vi vedeli, s kakšnim veseljem striček vaše odgovore bere, gotovo bi mu vsi privoščili par besedi.

REŠITEV UGANKE

v prvi številki »Našega lista« 1937

Tam na klanecu je vse živo
vkup so iz vasi otroci,
vsak sani v premrli roci
vozi in drži se krivo.

Pravilno so rešili to uganko: Pirc Tonček iz Podrečja, Jamšek Jože iz Svinj pri Moravčah, Matevžkov Lojze iz Rodice, šorn Kristina iz Podrečja in Stefe Francka iz Škocijana (za žrebanja sta pa zadnji dve rešitvi prepozno došli).

Zložil je pa to pesem, ki nosi naslov »Zimski dan«, Simon Jenko. Pravimo mu tudi pesnik sorškega polja.

G. Žreb je pa rekel svojo besedo za Pirčevega Tončka. Striček se mu je ponižno priklonil in rekel: »Naj pa bo!«

Srečolov v Grobljah

Za srečolov v Grobljah (300 dobitkov — tristo velikih knjig II. Ev. kongres za Jugoslavijo v Ljubljani) v nedeljo, dne 17. I. 1937 je vladalo veliko zanimanje. V okoliških farah je bilo prodanih blizu 2000 srečk in mnogi posestniki srečk so hoteli biti sami prisotni pri žrebanju. Dvorano so napolnili do zadnjega kotička, čeprav je bilo sedežev le malo pripravljenih in so zato ljudje zvečine stali. Žrebanje je bilo združeno s skioptičnim predavanjem (misijonar J. Godina) o evharističnih križih v naši okolici (slike mengeškega, homškega, kamniškega križa in evharističnega znamenja v Komendi) in o evharističnem kongresu v Ljubljani. K slikam o kongresu je govoril predsednik odbora za zunanje priprave kongresa g. Ivan Martelanc iz Ljubljane. Vmes je ob pogledu na slike cela dvorana odpela več kongresnih pesmi, tako da smo imeli vtis, kakor bi bili na kongresu.

Po skioptičnem predavanju se je pričelo srečkanje na odru. Šestletnemu sinčku g. predavatelja Markcu so zavezali oči in nato je pričel vleči številke iz koša. Navzoč je bil tudi zastopnik finančne oblasti. V dvorani je zavladalo pri razglasitvi številke nervozno pričakovanje, ki se je sprožilo v izliv veselja, ko je zadela prva številka Dobljana g. Jeraja, ki se je

ves srečen oglasil na galeriji. Prišel je takoj na oder, kjer se je ugotovila zadeta srečka in je takoj prejel knjigo. Srečkanje je trajalo ob najboljšem razpoloženju eno uro. Utrojena-ga Markca je zamenjal njegov mlajši bratec Joštek. Izmed navzočih je bilo izžrebanih enajst številke. Lastniki so vsi prejeli takoj knjige. Izžrebane številke objavljamo tudi v »Našem listu«. Objavljene so bile že v »Slovincu«, »Domoljubu« in »Katoliških misijonih«. Večina izžrebanih številke je že rešenih. Le nekaj se jih še ni oglasilo. (Kdor v treh mesecih po žrebanju ne dvigne knjige, nima več pravice do nje.)

11	3185	6214	10945	13936	18151	20993
28	3313	6278	10966	14118	18160	21052
45	3381	6319	10977	14441	18178	21085
112	3402	6379	11115	14536	18193	21106
123	3753	6380	11116	14580	18352	21174
364	3811	6421	11208	14610	18392	21185
365	3885	6727	11212	14808	18410	21196
372	3908	6874	11286	14829	18482	21245
446	3922	6923	11440	14843	18492	21361
452	4054	6951	11601	14981	18493	21672
826	4101	7079	11614	15027	18494	21766
935	4138	7101	11682	15081	18511	21797
941	4147	7150	11897	15083	18529	21928
1076	4267	7160	11898	15203	18700	21972
1104	4277	7254	11899	15274	18757	22069
1107	4278	7314	11973	15306	18777	22412
1117	4350	7365	11981	15325	18838	22519
1118	4372	7392	12026	15515	18903	22627
1119	4389	7415	12135	15572	18953	22681
1120	4422	7430	12143	15591	18992	22684
1250	4516	7491	12275	15881	19506	22701
1447	4560	7744	12289	16028	19725	22717
1516	4569	7989	12294	16235	19740	22721
1573	4583	8282	12361	16292	19741	22824
1643	4618	8441	12464	16397	19902	22906
1703	4700	8525	12468	16489	20055	22943
1825	4768	8721	12504	16526	20077	23248
1890	4871	8757	12687	16657	20146	23272
1973	4886	8910	12728	16745	20147	23278
2006	5047	9078	12804	17047	20403	23352
2046	5136	9084	12835	17084	20406	23443
2073	5295	9112	12871	17345	20409	23632
2114	5296	9168	12899	17410	20448	23929
2204	5489	9181	13077	17428	20508	24240
2215	5747	9274	13230	17562	20595	24332
2340	5748	9396	13231	17602	20659	24396
2374	5749	9433	13250	17656	20693	24557
2406	5818	9465	13252	17714	20728	24636
2555	5983	9625	13350	17886	20839	24744
2779	6001	9985	13363	17899	20966	24776
2823	6013	10166	13412	18050	20970	24929
2921	6123	10747	13618	18058	20977	24942
3060	6131	10931	13783	18102	20978	

Pomladne novosti

volneno blago za plašče in obleke, svile, tiskanine, perilo itd. — ugodno kupite v trgovini

JOS. SENICA
DOMŽALE

Stare vzorce raznega volnena blaga kupite po izredno znižanih cenah